

ת"פ (חיפה) 50111-09-23 - מדינת ישראל נ' חמאד חמאדי

ת"פ (חיפה) 50111-09-23 - מדינת ישראל נ' חמאד חמאדימחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 50111-09-23

מדינת ישראל

נגד

חמאד חמאדי

יוסף חמאד (נדון)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[01.12.2024]

לפני כבוד השופט ארז פורת

גזר דין

(בעניינו של הנאשם 1)

1. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו, הנאשם, הודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן ובעבירות המיוחסות לו: מגע עם סוכן חוץ, עבירה לפי סעיף 114(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977; הצתה בצוותא עם הנאשם הנוסף, של שלושה כלי רכב, עבירה לפי סעיף 448(א) רישא + 29 בחוק העונשין; מתן סעד למסתן, עבירה לפי סעיף 6 בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954.

2. כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם סיכם עם אחרים, בהם זיאד שנטי, תושב ג'נין (להלן: "זיאד"), לסייע למסתננים מירדן לישראל תמורת תשלום. בחודש מרץ 2023 אסף הנאשם חמישה מסתננים שעברו את הגבול מירדן, והסיעם מנקודה הסמוכה לגבול, למקום סמוך בשטח מדינת ישראל. עבור פעולה זאת קיבל הנאשם תשלום כספי מזיאד. בהמשך ביקש זיאד מהנאשם לבחון האם מקום ספציפי לאורך הגבול מתאים לביצוע הסתננות, לאחר שבחן את המקום השיב הנאשם לזיאד כי המקום אינו מתאים.

לאחר מכן זיאד פנה לנאשם וביקש ממנו לצלם קצין משטרה בכיר והנאשם סרב לכך. בהמשך פנה זיאד לנאשם פעם נוספת והציע לו להצית רכבים של יהודים ולתעד זאת תמורת תשלום כספי של 5,000 ₪ עבור כל רכב שיוצת. במהלך השיחה הבין הנאשם כי המשימה היא בהכוונת גורמים מחו"ל אשר ממנים את התשלום וחשד כי מדובר באיראן. הנאשם סרב לבצע את המשימה חרף מספר פניות מזיאד, ואף שחשד החל משלב זה שזיאד הינו חבר בארגון טרור ועוסק מטעם מדינת חוץ במעשים שיש בהם לפגוע בביטחון המדינה, המשיך להיות בקשר עמו. בסופו של דבר, סמוך לפני תאריך 21.6.2023 הסכים הנאשם לבצע את משימת הצתת הרכבים תמורת תשלום. לשם הוצאת תוכנית ההצתה לפועל, פנה הנאשם לנאשם האחר, יוסף חמאד (להלן: "יוסף"), וביקש שיגיע עם רכבו לנצרת. בתאריך 21.06.2023 בשעת לילה הגיע יוסף עם רכבו לנצרת, ואסף את הנאשם. בהיותם ברכב, הציע הנאשם ליוסף להצית רכבים של יהודים תמורת תשלום של 1,000 ₪ ליוסף עבור כל רכב שיציתו השניים. יוסף הסכים להצעה והשניים נסעו לחיפה, תוך שהם עוצרים בדרך ומצטיידים בבנזין. בדרך עדכן הנאשם את זיאד כי הוא בדרכו לביצוע המשימה. בחיפה השניים הגיעו לרחוב האר"י, בהבינם שמדובר ברחוב המאוכלס בתושבים יהודים, החנו וירדו מהרכב; זאת אחרי שהחליטו שלא להצית ברחוב סמוך, בשל מצלמות אבטחה שראו במקום.

כמפורט בכתב האישום יוסף שפך את הבנזין על צמיגיהם של מספר רכבים שחנו ברחוב ולאחר מכן שילח בהם אש, תוך שהנאשם מתעד את המעשים באמצעות הטלפון הסלולרי שלו על מנת לשלוח לזיכרון את התיעוד. לאחר מכן חזרו שניהם לנצרת והנאשם שלח לזיכרון את התיעוד. כתוצאה מההצתה נגרמו הנזקים, כפי שמופיעים בכתב האישום: רכב רנו בבעלות נ.ז., נשרף בחלקו הקדמי ונגרם לו נזק של אובדן מוחלט בשווי 13,000 ₪; לרכב רנו בבעלות ש.א. נגרם נזק בשווי 1,100 ₪; לרכב דהייטסו בבעלות א.ו. נגרמו נזקי אש מעל הצמיג האחורי שמאלי בשווי 300 ₪.

מספר ימים לאחר מכן חזר הנאשם למקום ההצתה, לבקשת זיכרון, ושילח לו מיקום. בתקופה שלאחר מכן, בחודשים יולי ואוגוסט 2023, המשיך זיכרון לבקש מהנאשם לבצע משימות שונות, שהנאשם סרב לבצע, בהן: הצתת רכבים נוספים, החדרת טלפונים סלולאריים לבית כלא, הברחת מסתננים מלבנון, העברת סמים ברחבי ישראל, העברת תחמושת מישראל לשטחי יהודה ושומרון, רכישת תחמושת בשטחי יהודה ושומרון, העברת מיקומם של מחסני נשק בבסיס צבאי המוכר לנאשם מעבודתו. כמו כן במספר הזדמנויות סרב הנאשם לבקשותיו של זיכרון להעביר מסתננים נוספים לישראל שחלקם יישאו עמם כסף מזויף, סמים או נשק.

בתוך כך, הנאשם נאות לבצע משימה אחת נוספת מזיכרון ביום 14.07.2023, ונסע יחד עם תושב ירדן שהסתכן קודם לכן לישראל ושהה בה שלא כדין לאזור גדר הגבול עם ירדן על מנת לבחון נקודות נוספות מהן ניתן להבריח מסתננים. הנאשם בחן נקודה ספציפית, חזר לזיכרון ומסר לו שהמקום אינו מתאים.

3. בטיעוניה לעונש עמדה המאשימה על הפגיעה בביטחון המדינה במעשיו של הנאשם, אזרחי ישראל עם תעודת זהות כחולה הנע בארץ בחופשיות, שנמצא בקשר עם גורמים עוינים ופועל בהנחייתם וכך הסיע מסתננים שאינו יודע מי הם, בחן נקודת הסתננות אפשרית, והצית רכבים של יהודים תמורת תשלום. כל זאת כאשר הוא מבין שהמשימה היא בהכוונת גורמי חוץ ואף חושד שמדובר באיראן וכי זיכרון, שביקש ממנו לבצע את המשימות, הינו בעצמו חבר בארגון טרור. התובע הדגיש כי מבחינת החוק די שקיים חשד, שהתחבר בין היתר לאור טיב הבקשות של זיכרון, אותן סרב לבצע. הנאשם גייס את הנאשם 2 למשימת ההצתה מבלי לשתף אותו ברקע הביטחוני של המעשה ובזהות של "מזמין ההצתה" ורקעו הביטחוני. הרכבים הוצתו בצוותא, כאשר כל רכב הוצת בנפרד ואין מדובר בהצתה יחידה ובאש שהתפשטה בין כלי הרכב.

עוד טען ב"כ המאשימה שההצתה, שכוונה כלפי רכבים של יהודים, פגעה בכוונה ובזכות לרכוש, והדגיש את תפקידו המרכזי של הנאשם לאורך כל הדרך. הפנה לפסק הדין שניתן בעניינו של הנאשם 2 עליו לא בא ערעור, ולפסיקה נוספת. עתר לקבוע מתחם ענישה לכל העבירות שנע מ 7 ועד 10 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי. בשים לב לגילו הצעיר של הנאשם, העדר עבר פלילי והודאתו, אל מול הצורך בהרתעת גורמים שפוגעים בביטחון המדינה, במיוחד בעת הזו, עתר להשית עליו עונש שימוקם באמצע המתחם.

4. הסניגור טען כי עונשו של הנאשם צריך להיות קרוב לעונשו של האחר, והדגיש כי האחרון הוא שביצע בפועל את הצתת הרכבים ולכן בכל הקשור למעשה ההצתה לא צריך להיות הבדל ענישתי בין השניים. הדגיש את התיקון המשמעותי בכתב האישום לפיו הנאשם אך חשד שזיכרון חבר בארגון טרור ופעל מטעם מדינת חוץ לפגוע בביטחון המדינה, וזאת בשל הבקשות הרבות שביקש, לרובן סרב הנאשם. הוטעם כי בשלב הסעת המסתננים הנאשם לט חשד כי זיכרון הינו סוכן חוץ. הסניגור הפנה לפסיקה בעבירות מגע עם סוכן חוץ. עתר לקביעת מתחם לכלל העבירות של 4 ועד 6 שנות מאסר.

הסניגור הדגיש כי הנאשם נעדר עבר פלילי ועצור מזה כ-14 חודשים, הודה במיוחס לו, קיבל אחריות וחסך משאבים לרבות ויתור העדת חוקרי שב"כ רבים. עוד ציין שהנאשם סובל ממחלה שפוגעת באיכות חייו בכלל מזה מספר חודשים והגיש סיכום מידע רפואי בעניין זה. ביקש ללמוד מכך שמדובר בהרשעה ראשונה ומהעובדה שהנאשם סרב לרוב בקשותיו של זיכרון, כי לנאשם גבולות פנימיים וכי הסכמתו לביצוע מעשה פלילי לא היתה כרוכה בהברחת נשק או נושאי כפי שהתבקש. מכאן, להשקפתו, מדובר במי שאין נשקפת ממנו סכנה בהיקף משמעותי. לכן, עתר להטיל עונש ברף התחתון של המתחם.

5. הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא יודע שטעה, מצטער שבגד במדינה ומבקש סליחה על כך. הביע תקווה לעונש מקל. כן סיפר כי למחלה ממנה סובל אין תרופות בכלא, והשהות שם הופכת קשה יותר ויותר. דיון והכרעה:

6. הנאשם היה בקשר עם זיאד, שחשד כי הוא סוכן חוץ, משך חודשים ארוכים, תוך היותו לפחות שווה נפש לאפשרות שמעשיו יפגעו בביטחון המדינה. לאורך הקשר הנאשם סרב להיענות לרוב בקשותיו של זיאד, וכך בתחילה סרב גם להצתת רכבים, עד שלבסוף הסכים והוציא את התוכנית לפועל. הצתה כשלעצמה היא עבירה חמורה שהעונש בצידה חמש עשרה שנות מאסר, זאת גם בלי להידרש להקשר הביטחוני ולהיבט הגזעני שבהצתה בה עסקין, אשר כוונה כלפי מכוניות של יהודים.

7. עצם העובדה שהנאשם עמד בקשר עם סוכן חוץ, משך חודשים ארוכים, פוגעת בערך המוגן של ביטחון המדינה. פגיעה זו התעצמה ברגע שהנאשם הוציא לפועל בקשות מצד אותו סוכן חוץ, במיוחד לאור פוטנציאל הנזק הטמון באותן פעולות.

הסעת מסתננים ובחינת נקודות הברחת אנשים לאורך הגבול, פוגעות במישרין בביטחון הציבור. הנאשם לא ידע דבר על זהות המסתננים להם סייע ועל כוונתם. חרף כך הסיעם למקום שסוכם עמו. איתור נקודות הסתננות, אף הוא הרה אסון שכן בין המסתננים או המסתננים הבאים, שיכנסו דרך נקודת הגבול הנבחנת או ימנעו מלהיכנס דרכה בעקבות דיווח שאינה מתאימה, עלולים להיות גם מחבלים או אמצעים שימשו לטרור.

הצתת רכבים בטבורו של יישוב, פוגעת בערכים של שלום הציבור ובטחונו, הביטחון האישי ובזכות הקניין. כשההצתה נעשית על רקע מניע גזעני היא גם פוגעת בדו קיום בין האוכלוסיות השונות בארץ. נוכח משך וטיב הקשר עם זיאד, הפעולות שביצע הנאשם במסגרת הקשר, ההוצאה לפועל של הצתת הרכבים, הנזק שנגרם ופוטנציאל הנזק שהיה בעצם הקשר עם זיאד ובפעולות שבצע הנאשם לפגיעה בביטחון המדינה, ומנגד מסכת הסירובים, מצאתי שהפגיעה בערכים המוגנים כאן היא ברף הבינוני.

8. הנאשם הוא מבצע עיקרי בכל אחת מהעבירות בהן הורשע. ההצתה בוצעה בצוותא, כאשר הנאשם גייס את האחר, תמורת הבטחת חלק מהתשלום שהוצע לו על ידי זיאד, הכווין את כל הפעולה, נכח פיזית לאורך כל הדרך, עדכן את זיאד, תעד את ההצתה, העביר את התיעוד וחזר על מנת לשלוח מיקום הביצוע. עצם העובדה שיוסף הוא מי ששפך את הבנזין על הרכבים והצית בפועל, אינה מורידה כלל מחלקו של הנאשם שלמעשה יזם את הארוע כולו. אלמלא יוזמתו, לא היה מתרחש האירוע כלל ועיקר. בצוותא הם איתרו רחוב מתאים - בו מתגוררים יהודים וללא מצלמות אבטחה; הציתו מספר רכבים שונים וגרמו להם נזק כמתואר בכתב האישום. על הנזק הפוטנציאלי של הצתה "שתחילתה ידועה ואחריתה מי ישורנה" ראו למשל (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל, בפס' 3 (נבו 8.11.2012)).

9. לטובת הנאשם מצאתי ליתן משקל ממשי לעובדת סירובו למשימות רבות אחרות שהתבקש לבצע, בכלל זה הצתת רכבים נוספים, צילום קצין משטרה בכיר, החדרת טלפונים סלולאריים לבית כלא, הברחת מסתננים מלבנון, העברת סמים ותחמושת, רכישת תחמושת, העברת מיקום מחסני נשק בבסיס צבאי המוכר לנאשם מעבודתו. כמו כן במספר הזדמנויות סרב הנאשם לבקשותיו של זיאד להעביר מסתננים נוספים לישראל שחלקם היו אמורים לשאת עמם כסף מזויף, סמים או נשק.

10. כתב האישום מציין כי הפעולות שנתבקש הנאשם לבצע היו חלק מתוכנית אירנית, אולם לנאשם לא מיוחסת ידיעה על קיומה של תכנית כזאת. לפי כתב האישום זימד פעל למימוש התוכנית האירנית בכך שביקש מהנאשם לבצע פעולות תמורת תשלום. למותר לציין כי לשון החוק אינה דורשת ידיעה פוזיטיבית מצד הנאשם שזימד הוא אכן סוכן חוץ, די שהיה לו יסוד סביר לחשוד כך, כפי שמיוחס לו בכתב האישום המתוקן (ראה סעיף 114(ג) לחוק העונשין). מובן שאם היתה מוכחת ידיעה ממשית, על התוכנית בהנחיה אירנית או כי זימד אכן חבר בארגון טרור או פועל בשליחותה של אירן היה מהווה הדבר נסיבה לחומרה.
11. לאור העובדה שכל העבירות נעשו אגב הקשר של הנאשם עם זימד, בפרק זמן של מספר חודשים, מצאתי כי ניתן לראות בכך אירוע אחד ולקבוע מתחם ענישה כולל לכל העבירות.
12. מגע עם סוכן חוץ - עונש המקסימום הקבוע בחוק בגין העבירה הוא חמש שנות מאסר, כמו בעבירת ההצתה, עונש זה מסמל את עמדתו הערכית של המחוקק לפיה מדובר בשתיים מהעבירות החמורות בחוק העונשין. נקבע בפסיקה שבעבירה זו יש לתת את הבכורה לשיקולי הרתעת היחיד והרבים נוכח המשמעות שיש לה בהגנה על ביטחון המדינה.
- בע"פ 4070/23 זהרה נ' מדינת ישראל (נבו 4.4.2024) -דובר במערער שיצר קשר ביוזמתו עם ארגון הטרור חיזבאללה, ואף יצא מחוץ לישראל להיפגש עם סוכנים מטעם הארגון, קיבל לידיו מכשיר קשר מוצפן והעביר לאורך תקופה דיווחים לאנשי חיזבאללה, בין היתר בתקופת מבצע "צוק איתן", וכן ניסה לגייס אדם אחר לפעילות למען הארגון. בשנת 2014 החליט המערער לנתק את הקשר עם חיזבאללה לאחר שהתבקש לעקוב אחר שגרת יומם של קצינים בכירים. בשנת 2021 חודש הקשר ביוזמת אנשי חיזבאללה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש של 5 ועד 7 שנות מאסר וגזר עונש של 5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על העונש תוך שצוין בהערת אגב כי העונש מקל עם המערער.
- בע"פ 1683/23 מדינת ישראל נ' שאמי (נבו 25.1.2024) - התערב בית המשפט העליון בעונש של 42 חודשי מאסר בפועל שהוטל בגין שני אישומים, הראשון כלל עבירות מגע עם סוכן חוץ, מתן שירות או אמצעים לארגון טרור וקשירת קשר לפשע; והשני עבירות בנשק. בית המשפט העליון מצא כי עונש המאסר אינו נותן ביטוי לנזק הטמון במעשים ולנזק שהיה יכול להיגרם מהם לביטחון המדינה, או לרף הגבוה של העבירות, וכי בית המשפט המחוזי נתן משקל גדול מדי לנסיבות לקולה. לאור זאת הועמד העונש על 60 חודשי מאסר.
13. עבירת ההצתה - מדיניות הענישה בעבירות הצתה מכוונת לעונשים שיבטאו את המסוכנות הטמונה בשילוח אש במקום מאוכלס, וכוללת ברגיל, עונשי מאסר בפועל ממושכים, כאשר מתחם של שנתיים עד ארבע שנים מעוגן בפסיקה. בתיק זה, גזר הדין בעניינו של הנאשם האחר, על עבירת ההצתה בלבד, הפך חלוט, שם נקבע מתחם של שנתיים וחצי ועד חמש שנים מאסר, והוטל עונש של 33 חודשי מאסר בפועל.
14. עבירת מתן סעד למסתנן - עונש המקסימום בצד עבירה זאת הינו חמש שנות מאסר. העבירה אינה מופיעה בפסיקה באופן תדיר כשהיא בגפה, וניתן למצוא אותה לצד עבירות חמורות יותר כמו למשל הברחת סמים, נשק ואף סחיטה באיומים.
15. מתחם העונש ההולם - לאור הפגיעה בערכים המוגנים, נסיבות עבירת ההצתה בהן המניע הגזעני ועיקרון האחידות בענישה, ובהינתן הפסיקה הנוהגת, מצאתי כי מתחם העונש ההולם לכל המעשים ראשיתו חמש שנים (5) מאסר בפועל ואחריתו שמונה (8) שנים מאסר בפועל, זאת לצד מאסר על תנאי ופיצוי לנפגעי העבירה.

16. בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה נתתי דעתי ללקיחת האחריות והודאתו של הנאשם בכתב האישום ללא הסכמה עונשית כלשהי; התחשבתי בעברו הנקי ובגילו הצעיר; בעובדת היותו עצור בתיק זה כבר כ-15 חודשים; במצבו הרפואי שמוסיף לקושי שבמאסר.
17. לא מצאתי הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם לקולה או חומרה.
18. ראיתי לגזור עונש שאינו בתחתית המתחם בשל שיקולי הרתעת יחיד ורבים, זאת כאמור בסעיפים 40 ו-41 בחוק העונשין, מקיום קשר עם סוכני חוץ, ומביצוע כל משימה שהיא לבקשת אותם סוכנים גם בעבור תשלום וגם אם המשימה נראית על פניה לא מזיקה. לקשר שכזה יש נטיה להסלים ולגרור עימו ביצוע פעולות שהולכות ומחריפות. לא למותר לציין שבעת האחרונה מדובר בעבירה שהולכת והופכת לנפוצה. לעצם הקשר עם סוכן חוץ יש פוטנציאל לפגיעה בביטחון המדינה ומכאן חומרתה של העבירה.
- יפים לעניין זה דברי הסיום של פסק הדין בעניין זהרה לעיל:
- "בטרם סיום, אין לי אלא לשוב ולהדגיש - אויביה של מדינת ישראל רבים הם. ביניהם כאלה הניצבים מעבר לגבולה, ואחרים המצויים במרחק מאות ואלפי קילומטרים ממנה. במלחמה שהללו מנהלים נגד המדינה, לוקחים חלק פעיל גורמים אין-ספור, ובדרכים שונות ומגוונות - החל בביצוע פעילות צבאית, וכלה בהוצאתם לפועל של פיגועים בתוככי שטח ישראל. המאבק שמנהלת ישראל נגד גורמים אלה, מאבק ממושך ועיקש הוא. מאבק זה אינו תם בהבאתם לדין של המעורבים הישירים בפעולות התקפיות כאלה ואחרות. חלק ניכר ממנו מוקדש למניעת תופעות אלה מלהתרחש מלכתחילה, תוך ניסיון לבוא חשבון עם כל מי שמעורב במזימות מעין אלו ולקטוע את שרשרת הרצח והטרור בראשיתה... שומה על בתי המשפט להגן אף הם על הערך הראשון במעלה של ביטחון המדינה, וזאת באמצעות מיצוי הדין עם כל מי שמנסה לפגוע בו." (ההדגשות אינן במקור - א.פ.).
19. לאור כל האמור לעיל אני דן את הנאשם כדלקמן:
- א. שש (6) שנות מאסר אשר יהוו עונש מאסר בפועל, ומניין מיום מעצרו בתיק זה 27.08.2023.
- ב. לצד עונש זה ובנוסף, אני גוזר לנאשם חמישה עשר (15) חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש (3) שנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירת קשר עם סוכן חוץ, הצתה או עבירת אלימות אחרת מסוג פשע.
- ג. שנים עשר (12) חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש (3) שנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירה לפי החוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954.
- ד. אני מורה כי הנאשם יפצה את נ.ז בסך של 10,000 ₪ ואת ש.א. בסך של 700 ₪. הפיצוי ישולם עד יום 01.08.2025.
- ב"כ המאשימה יעדכן את הזוכים בזכיותם על פי פסק הדין.
- בקביעת גובה הפיצוי שקלתי כי הנזקים נגרמו על ידי שניים, כאשר על יוסף כבר הוטל חיוב בפיצוי, ובשים לב לחלקו של הנאשם כמי שהיה יוזם התכנית ומי שגייס את יוסף.
- הצדדים קיבלו עותקי גזר הדין וניתן עותק גזר הדין שיועבר לנאשם באמצעות שב"ס.
- זכות ערעור כחוק מהיום, הודעה.
- ניתן היום, ל' חשוון תשפ"ה, 01 דצמבר 2024, בנוכחות ב"כ המאשימה: עו"ד ראיד רחאל; ב"כ הנאשם: עו"ד פארס בריק והנאשם באמצעות ויעוד חזותי, בהסכמת הנאשם ובא כוחו.